

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 58.

V Ljubljani, v torek 10. marca 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 6. marca.

Posl. dr. Pacák vpraša načelnika tiskovnega odseka, kdaj bode predložena novela k tiskovnemu zakonu.

Načelnik odsekov dr. Kopp odgovori, da je pravosodni minister obljubil predložiti dotično novelo, ko se snide drž. zbor. Zato hoče o tem poprašati ministra in potem sklicati odsekovo sejo.

Predsednik zbornice opozarja, da mora biti proračun rešen še pred velikonočnimi počitnicami. Ker pa ni mogoče vsak dan imeti seje, zato treba za vsako ministerstvo določiti čas ali pa imeti še večerne seje. Odslej se prične seja vedno ob 10. uri, poslanci naj pa redno prihajajo, sicer bodo večerne seje.

Prva točka dnevnega reda je nadrobna razprava o indirektnih davkih in o nakladah od žganih pijač.

Posl. Steiner naglašja, da bode vsled predloženega vladnega načrta dunajsko mesto pri užitninskem davku zgubilo 364.000 gld. Od prebitka užitninskega davka, ki presega 7.770.000 gld., dobi Dunaj 250.000 gld., in od daljšega presežka tretjino. Dunajski zastopniki ne morajo biti s tem zadovoljni, ker zahtevajo ves užitninski davek za mesto, da more urediti svoje finance. Govornik zahteva, naj bi po deželi občine pobirale užitninski davek. Zvišanje naklade od piva bi bilo škodljivo za mesto, toda zbornica bode pritrdila vsled pritiska vlade.

Generalni govornik (pro) Szczepanowski govori o petrolejski industriji v Galiciji, katero naj bi vlada pospeševala.

Generalni govornik (contra) Čestmir Lang govori proti zvišanju davka od žganja in piva, ker bi ta davek v prvi vrsti zadel manjše davkoplačevalce, ter v tem smislu nasvetuje resolucijo.

Poročevalec dr. Menger se izjavi proti davku od užigalic. Na Francoskem so ga vpeljali, ko so morali plačati vojno odškodnino. Tak davek imajo Srbija, Španija, Grška, Rumunija in Italija, a teh dežel Avstrija ne more posnemati, kajti dninar bi na leto plačal tega davka do 3 gld., srednji gostilničar 50 do 70 gld. Levičarji, pravi govornik, so vedno proti zvišanju indirektnih davkov ter zagovarjajo progresivni dohodninski davek. Izrazi se tudi proti davku od piva. — Postavke obveljajo.

O poglavju „sol“ graja posl. Seichert slabo živinsko sol, ki jo prodaja država, ter nasvetuje resolucijo, naj bi se sol prodajala za nižje cene v vsakem sodnem okraju in če mogoče pri kmet. podružnicah. V istem smislu govorita grof Humpesch in Tschernig. Baron Morsey opozarja na prošnjo štajerske kmet. družbe za cenejšo sol, vlada pri tem preveč gleda na dobiček. Poslanci Biankini, Foregger in Purgart izročé v tem smislu resolucije.

Na vrsto pride tobak.

Poslanec Scheicher se pritožuje o slabih smodkah po deželi, prosi, naj bi se po okuženih vinogradih dovolilo saditi tobak in da bi ob nedeljah bile trafike zaprte.

Posl. Popovski opozarja, da se v smislu ministerjalnega ukaza juridičnim osebam ne sme podeliti dovoljenja za prodajo tobaka, ter želi da

bi se tako dovoljenje podelilo v Galiciji obstoječim zadrugam.

Po konečnem govoru poročevalca Kluna se sprejme poglavje „tobak“ in posvetovanje prekine.

Posl. dr. Gessman s tovariši stavi nujni predlog, v katerem se vlada pozivlja, naj dela pri svojih organih na to, da se ravna po družabnih in zborovalnih zakonih.

Po nekaterih pojasnilih ministerskega predsednika, posl. grofa Kuenburga, Brzorada in Hofmana se nujnost predloga vsprejme z 80 proti 40 glasovom.

Na to se seja zaključí.

Pri večerni seji so se po kratki debati vsprejela poglavja „koleki, takse in pristojbine“ kakor tudi resolucija odseka, v kateri se vlada pozivlja, naj obravnava vprašanje glede odprave koleka za časnike. Nadalje se je vsprejelo poglavje „loterija“ z dotičnimi resolucijami ter konečne točke. S tem je rešen proračun za finančno ministerstvo.

Posl. Menger interpeluje ministra glede enketé o ženskih delih.

Prihodnja seja jutri.

Slovensko šolstvo.

Dne 2. t. m. v večerni seji drž. zbora je poslanec kan. Klun odgovarjal koroškemu posl. Dobernigu ter pojasnjeval šolske razmere na Koroškem. Dotični govor slóve v prevodu:

Jako me mika, da bi obsirneje odgovarjal na trditve zadnjega gosp. govornika v današnji dnevni seji (Dobernig) ter jih zavrnil v prave meje. Toda iz dveh razlogov to opustim: prvič sem obljubil g. predsedniku, da hočem le kratko govoriti, drugič pa sem že prejšnja leta, tako tudi v zadnji proračunski debati tako obsirno govoril o šolskih razmerah na Koroškem, da bi bilo odveč, isto sedaj ponavljati. Mnogi gospodje in tudi prevzvišeni gosp. minister se še spominjajo tega, gosp. Dobernig pa, ki je pozneje prišel v državni zbor, more moje govore čitati v raznih stenografskih zapisnikih. Že tedaj sem stvarno in temeljito zavrnil njegove današnje trditve, tudi glede onih peticij, katere so po njegovi trditvi slovenske občine predložile za slovenske ljudske šole in jih baje zopet preklicale. — Kakor da bi bil slutil, da pride pozneje poslanec, kakor je g. Dobernig, s takimi trditvami, sem že tedaj skušal ovreči vse mogoče ugovore.

Danes hočem le še nekoliko dodati.

Gosp. poslanec za mesto Celovec nad vse hvali šolske razmere koroške. Ko bi bile take, kakor jih opisuje g. Dobernig, bila bi Koroška v tem oziru prava obljudljena dežela, ko bi le ne bilo zlobnih Slovencev iz Kranjske, ki motijo ta rajski mir. Z mnogimi vzgledi sem že v prejšnjih govorih pojasnil koroške razmere, a danes hočem z novimi vzgledi dokazati, da so šolske razmere na Koroškem tako žalostne, kakor sploh nikjer, in da nas Bog varuj takih razmer.

Da se takoj izognem očitaniu, češ, da navajam kar so se izmislili zlobni slovenski hujskači, pripomnim, da sem povzel posamezne slučaje glasilu koroškega učiteljstva „Kärntner Schulblatt“ z dne 2. februarja 1895, torej gotovo nesumljivemu in zanesljivemu viru. — Dotični članek slóve

„Naša stvar v deželnem zboru“ ter očita deželnemu šol. svetu, da od njega prihaja „mrzla, ostra sapa“ mej učiteljem prijazne ljudske zastopnike, in da je on preprečil zvišanje plač meščanskih učiteljev po dvajsetletnem službovanju.“ Dalje članek razpravlja, da je starostna doklada odvisna od povoljnih učnih vspehov, kakor tudi od mnogih drugih stvari, pred vsem od vedenja učiteljevega nasproti veljakom, to sta dež. predsednik in deželni šolski nadzornik.

Ako je učitelj razžalil takega veljaka, potem je po njem, kakor trdi imenovani list. Tako ta list v dokaz navaja dogodek v Železni Kaplji, kjer se je podučitelj Martinz ustrelil, boječ se preganjanja deželnega šolskega nadzornika. (Cujte!) V Pliberku se je učitelj Schuppig sprl z dež. šol. nadzornikom ter mu pretil, da ga ustrelí. Obsojen je bil na tri mesece zapora, toda obesil se je, predno je nastopil kazen. (Cujte! Cujte!) Konečno dotični list uči učitelje, kako naj se vedejo nasproti veljakom v deželi. V prvi vrsti naj se varujejo, da koga ne žalijo. Če ga ne morejo trpeti, naj se mu izogibljajo, toda tako, da ga ne žalijo, sicer so izgubljeni.

Če učiteljski list tako piše, potem so pač že daleč zagazili na Koroškem. Seveda, dotični članek ni bil razposlan, uredništvo je takoj zgubilo pogum, oskrbelo drugo izdajo dotične številke, v kateri je bil objavljen nov pohleven članek.

Če se vis. naučna uprava hoče prepričati o žalostnih razmerah na Koroškem, naj pošlje tje nepristranskega komisarja, da brez kakih predsodkov na lici mesta stvar preišče ter ministerstvu resnično poroča. Slovencem na Koroškem se ni treba bati take preiskave, temveč prosijo za njo, v nadi zboljšanja razmer, katere domači časniki ali prikrivajo ali olepšujejo.

G. posl. Dobernig seveda najde vse v redu, česar mu ne smemo zameriti, kajti njemu se zdi naravno, da učitelji za slovenske otroke niti ne znajo slovenskega jezika in se morajo pri pouku posluževati tolmača ali pa besednjaka; njemu se zdi tudi pravilno, da se porotne obravnave vrše s tolmači. Merodajnejšim ljudem, kakor je g. Dobernig, se to ne zdi v redu, in tudi g. Dobernig bi odločno grajal, ko bi se na Koroškem nasprotno godilo, ko bi namreč nemščine nezmožni učitelji učili slovenske in nemške otroke in ko bi nemščine nevesči porotniki sodili Nemca. To bi g. poslanec gotovo ne bilo vsejedno, temveč bi odločno ugovarjal ter zahteval nemščine popolnem zmožnega učitelja.

G. poslanec za celovško mesto je tudi navajal mnogo števil, hoteč primerjati šolske razmere na Kranjskem s koroškimi. V kratkem času nisem mogel presoditi teh števil glede resničnosti in zanesljivosti, toda to smem trditi, da bi bili koroški Slovenci, katerih je tretjina v deželi, jako zadovoljni, ko bi jim bil koroški deželni zastop tako pravičen, kakor kranjski nasproti 30.000 Nemcev, za katere vestno v vseh zakonih glede narodnosti dela izjeme. Tako imajo vse nemške občine na Kranjskem, tudi mala belopeška, svoje nemške šole in nihče jih ne sili, da bi slovenščino uvedle kot obligaten predmet.

Dalje nam je očital, da se imamo za jedino meščansko šolo v deželi kranjski zahvaliti darežljivosti nemškega deželana. Temu odgovarjam, da je bil dotični „nemški“ sodeželan od čisto slovenskih

starišev in da si je vse svoje veliko imetje večinoma pridobil od Slovencev; pregovorili pa so ga njegovi politični prijatelji, da je na dotični meščanski šoli zahteval nemški pouk. Ko bi ta mož živel še danes, obžaloval bi svoj tedanji sklep in ga skušal popraviti.

G. Dobernig hoče biti Nемеc čiste krvi, in vsakdo bi isto mislil, kdor je poslušal danes njegov prvi govor. Toda ime njegovo kaže, da njegova zibel ni bila iztesana iz nemškega hrasta, temveč iz slovenske lipe. (Čujte! Čujte! Ugovori na levici.) Sicer pa tacih ljudij nečemo med svoje, ampak jih prepustimo z velikim veseljem vsakemu, kdor jih hoče imeti. Toda proti temu se zavarujemo, da bi ljudje, ki so pozabili svoj rod, slabo sodili o onih, ki se niso izneverili svojemu rodu in ostali mu zvesti. Po tem ovinku se vrnem k stvari, o kateri sem hotel govoriti. (Konec sledi.)

„L' avita coltura“.

Iz Gorice, 6. marca.

II.

Za grofom Franom Coroninijem maha židovski list po prevzvišenem, preljubljenem nadvladiki dr. Alojziju Zornu tako-le:

„Laško (?) mesto Gorica medli pod neprenesljivim (?) bremenom. Od vseh (?) strani se deluje, da bi se jej vzelo najdražje: zjedinje z laštvo (!) in najbolj nevtrudljivo delujoča kasta v to svrhu je — cerkvena (!) kasta, in nevolja, ki vlada mej meščani ponosnimi, da so Lahi, je nepopisljiva? (Da! v vrstah Judov in od njih naščevanih Lahih!)

Naše (?) mesto šteje pet župnij (ne pet, marveč štiri) vstanovljenih od Lahov (izvrstno!) od teh opravlja jedno samo laški župnik (laški po odgoji in mišljenju, po rodu je Čeh), da ne vpoštevamo drazih devet desetink slovenskih duhovnikov. (To je laž! Priča direktorij!)

Nikdo bi ne zinil, ko bi se vsi ti držali v mejah svojega delokroga, a žal drugače je njih mišljenje in razlece večkrat mesto da bi oznanjevali božjo besedo, vdihujejo v svoje rojake verstvu (!) (Kje so dokazi?) in človečnosti (diši to po prostozidarstvu?) nasprotujoča čustva v jeziku nam meščanom zares nepoznanim. (Lahi znajo slovensko le takrat, ko upajo Slovencem izpuliti kak groš.)

Za sedaj dodajmo, da ne preteče nedelja brez slovenske sv. maše v jednej ali drugej cerkvi, (Je uvedena v goriške nadškofiji staroslovenska liturgija? Nevednost ali ščuvanje?) in naj nas to ne jezi!

V pojasnilo rečenega navedem zmed stoterih, ki bi jih lahko naštel, le dva slučaja (še ta dva sta gola laž, kakšni so pa drugi stoteri?) in rečem, da v cerkvi sv. Duha na Gradu so drznili pričeti v slovenskem jeziku z jedno propovedjo, katera je nehala predno je bila končana, in da, ko so se zavedli vprizorjenega pogrška, se je moralo prositi oproščenja g. „kapokotrada“, potem ko so razžalili vse meščane četrtmestja. (Laž, laž, katero je zakrivila „Ecco“, ker ni hotela sprejeti resničnega pojasnila od nekoga na Gradu. — Ako treba dokazemo.)

V župniji na Placuti se je vvidelo, da so bile slovenske propovedi piš v veter (iz podatkov, ki jih imamo v rokah, rečemo z mirno vestjo: še nikdar!) tedaj treba propovedovati v ljudskem jeziku in v to se je prisililo preč. župnika, sicer bi bile propovedi, mesto napeljevati katoličane k pobožnosti, jih siliti k smehu, ker so bile (govorjene) v kdo ve kakem izmed brezštevilnih narečij. (Zopet laž!)

Ko bi bili naši politični nasprotniki v naših razmerah, bi prevrgli svet, bi bili uže satansko divjali z interpelacijami v deželnem in držav. zboru (da! v nju področju so cerkvene zadeve!) in posledic bi ne trebalo pričakovati. In prvi bi bil zato odgovoren prevzv. nadškof msgr. dr. Zorn. (Kako mastno-slastno za žide in židovske klečeplazce, laške interpelante v zadnjem deželnozbornem zasedanju v zadevi slovenske šole v Gorici!)

Zato smo po kratkem razmišljanju zaključili sledeče: Ali je prevzv. nadškof dobro podučen o toku časa in tedaj moramo reči, da ga odobruje, ali ni podučen in tedaj kakšno je njegovo zvanje?

Naravno tedaj, da so dobri katoličani našega (?) mesta vedno bolj nebrižni za plemenito versko čustvovanje, ker nimajo prilike, ali le pičlo, biti v

njem odgojeni in to je resnica, o kateri molčati bi bilo desetkrat slabše, kakor priča novodobni tok. (Hinavei! kaj naj pripomni temu 7.000 Slovencev v Gorici, od vas in vaših nizkopoklonikov statistično naštetih — v resnici jih je rodom sedaj še vsaj še toliko — ko nimajo v nobenej župnijskej cerkvi — izvzemši za otroke — kršanskega nauka v svojem jeziku! Lahi imajo v vikarijatih, ki štejejo malo nad 300 duš, krščanski nauk za odrasle v svojem jeziku, a 7.000 Slovencev v Gorici nima krščanskega nauka v svojem jeziku?! Kaj bi rekli židje, ko bi laški katoličani v katoliških župnijah ne bili postreženi?! Ogenj in žveplo bi sipali na Slovence!)

Kako je mogoče, da spoštuje katoličan našo sv. vero (tako pišejo židje!) in učenci Jezusa Kristusa (bogoskrunsko, da se tiska to presveto ime v ložinem glasilu), ako skoro v slehrnem zrè zoprnika svoje narodnosti in ako je imenoval J. Kr. ljudstvo, ko je je učil, svojo čredo, duhovnike svoje pastirje, jih je sedaj malo (!) (vsi!), ki bi se obnašali, ko jagnje, marveč lajajo ko — volk.

Videči, da tacemu zlu treba prej ko prej leka, uverjeni, da najboljši (!) katoličani se čutijo žaliene v najplemenitejšem človeškem čustvovanju, sklenemo s prošnjo (pozor, s kakšno?) na svojo domoljubno starašinstvo, naj isto predlaga na pristojnem mestu, da prepreči vedno rastoča zla in prosimo sledeče:

1. Hočemo, da se ne propoveduje v nobeni naših cerkvâ po slovensko, da se nikdar ne mašuje (kako temeljito učeno!) v tem narečju, ker tega ne treba nam meščanom! (Vemo, da židom ni treba nikake, še manj slovenske propovedi, ker Slovence-žida — hvala Bogu — ni. Zadnja zahteva je nevedna neumnost!) Ako hočejo Slovenci prisostvovati slovenskim propovedim in mašam, naj gredó v okoličanske vasi (tako cerkev si želé judje!), od katerih smo žal obkoljeni (kako je to bridko, ko treba dokazovati, da je Gorica laška?! Da! da! polaščenje Gorice, to je program goriških židov in njih laških bratcev — „tudi“-katoličanov!), ker tudi laški prebivalci teh (okoličanskih vasi) so primorani priti v mesto (jim diši slovenska okolica), ako hočejo slišati božjo besedo v svojem materinem jeziku, in tu dodamo, ako boste trdili, da ni tacih (Lahov v goriški okolici), da Solkan, Kanal, Ajdovščina itd. so bili prej (?) laški, ko slovenski kraji in da ravno zato, ker ste jim vzeli laške šole (imenitni zgodovinarji!) in laški krščanski nauk, ste jih poslovenili in tem potom oddaljili od plemenite latinske (?) omike, jih preustrojili v potomce rodov, ki niso poznali ni po imenu omike in provzročili, da so nazadovali v malo letih za tisočletja. (Naslov in opis priča jasno o plemenitej latinski omiki in oliki laških židov v Gorici! Kdo je stvaril toliko laških odpadnikov-Slovencev v Gorici? In to latinizacijo bi hoteli prenesti v okolico?)

2. Zahtevamo, da se vsi zastopniki svete vere, večči nepopolnoma laščini, ki laščine ne ljubijo ko svoj materini jezik, premestijo in nadomestijo z vrednejšimi. (Kateri laški duhovnik v Gorici, v kateri biva 7000 statistično le naštetih Slovencev, zna toliko slovenščine, kolikor znajo slovenski duhovniki laščine? Odgovor: nobeden! Lahom ni treba znati slovenščine, Slovencem laško pa!! Židovska pravičnost!)

3. Prosimo, naj prevzvišeni knezonadškof pazljivo nadzoruje, da bodo dejanja od njega odvisnih bolj pravilna in nepristranska, in želimo, da izjavi odločno, da noče trpeti najmanjšega političnega vmešavanja. (Židje očitajo nadškofu, da ne spolnuje svojih nadpastirskih dolžnostij, ga prosijo, naj strožje nadzoruje slovensko duhovščino v Gorici, želijo, naj bi proti povelju Leona XIII. ostali v zakristiji!? Quousque tandem!)

Tako židovski list! Sme on nas krivično blatiti, se ne smemo mi pravično braniti?! Védi svet mišljenje slovenske duhovščine v Gorici, ne bo nam žal. Da, védi! Je-li možno brezozirnejše pometati s prevzvišenim nadvladiko in slovensko duhovščino goriško — v korist Lahov — na npravstveno nepopravljivo škodo Slovencev v Gorici?! Bodi ljubo ali ne, odpovarjajte ali prezrljivo molčite, zamerite ali pomilujte, to nam je vse jedno, svet védi resnico: ta barbarski židovski napad na prevzvišenega knezonadškofa in slovensko duhovščino je zakrivila konservativna laška stranka v Gorici, stranka, po katoliških načelih prelaška,

premalo pravična, stranka, ki ni nikdar iz strahu pred judi izustila opravičevalne besede za vedno od Judov napadano slovensko-katoliško duhovščino v Gorici. Niso li tudi oni maziljenci Kristusovi? stranka, ki je trepetajoča pred judi-Lahi, molčala ko grob, ko je bilo treba dvigniti glas za katoliške — ne slovenske zadeve — ni tudi katoliška zadeva, brani nedolžne slovenske duhovnike proti obrekujočemu judovstvu, kateri je radi trenutnega pridobitka (laško Alojzijevišče podpira mesto) pila pobratimstvo z židovsko-liberalnim starešinstvom v Gorici, ž njim koketovala in še koketuje 1. ker — — 2. ker — — 3. ker — — itd. (ne bomo v zadregi!).

Sedaj, ko se bije boj za slovenstvo v Gorici, ker molči laška konservativna stranka na napade slovenskih duhovnikov v Gorici, se prizanaša laškim le iz političnih vzrokov. Koga bodo prijemali goriški židje, ko preženete vse slovenske duhovnike iz Gorice?! Laški konservativci in njim na čelu laška duhovščina, pripravite svoje hrbte! Židje so židje; ker njim bolj nese držati z Lahi, držé z vami. Ako bi prišli Slovenci na krmilo, bodo vsi laški judje najtesnejši zavezniki Slovencev. Zato pozor! Nočemo, da bi judje gospodovali ni nam ni laškim konservativcem! Zato na pot pravičnosti, dokler je čas! Sicer boste vsi odgovorni za npravstveno škodo, ki jo bodo brez dvoma trpeli goriški katoličani.

Ako bi kdo trdil, da smo preostri v svojih izvajanjih in sodbah, izjavljamo: Ako so judje v Gorici pomočili svoje pero v strup proti nam, smo je mi pomočili v med proti njim. Ako ni zadosti, na svidenje!

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. marca.

Gospodska zbornica ima jutri ob 11. uri svojo tretjo sejo z nastopnim dnevnim redom: prvo branje načrta zakona gledé spremembe rudniškega zakona z dne 23. maja 1854, drugo branje načrta gledé odprave prijemnin pri prestopkih zoper monopolne zakone in slednjič dopolnilna volitev v posebno komisijo za posvetovanje o rudniško-nadzorstvenem zakonu. Pri prvi točki se bode obravnaval predlog poslanca Pernerstorferja, v katerem se zahteva, da se redno izplačuje tedenska plača v rudnikih.

Pogodba z Ogersko. Prihodnji četrtek se snidejo člani totranske kvotne deputacije k prvi seji, v kateri se prične glavna razprava o kvotnem vprašanju. Vspeh tega posvetovanja se naznani takoj ogerski kvotni deputaciji, ki bode na podlagi predloženih načrtov izrekla svoje mnenje. Posvetovanj se bode udeležil poleg naših tudi ogerski ministriški predsednik baron Banffy, ki bo 13. t. m. dospel na Dunaj. Ob enem se bodo posvetovali o tej kočljivi zadevi tudi sami avstrijski ministri.

Križa v Italiji. Večina listov trdi, da bode še danes sestavljeno novo ministerstvo z markijem Rudinijem na čelu. Objavljajo se razne ministerske liste, ki pa vendar vse imenujejo Rudinija, Ricottija in Brina, tako da je zelo verojetno, da bodo pripadali ti trije kandidatje prihodnjemu ministerstvu. Tukaj navajamo jedno listo, ki je po trditvi raznih listov najbolj zanesljiva; vendar pa tudi ta nima z ozirom na dve poslednji mesti nikake gotovosti. — Ministersko predsedstvo ima prevzeti marki Rudini, ki bo ob enem vodil tudi notranje zadeve, general Ricotti je odmenjen za vojno ministerstvo, Brin za zunanje zadeve, Costa za pravosodje, Perazzi postane minister za državni zaklad, Gianturco prevzame naučno, Racchia ali Corsi pomorsko, Colombo ali Branca pa finančno ministerstvo. Kljub vsem raznim kombinacijam pa nimamo še nikake gotovosti, posebno ker vlada mej prvima dvema še vedno neko nesporazumljenje. Kakor se vidi, možje niso nikakor voljni prevzeti v oskrb do skrajne meje zanemarjeno in razdejavno gospodarstvo. Glede ekspedicije v Afriki se imenovani možje, kolikor se je dosedaj pokazalo, ne strinjajo s Crispjevimi nazori. V tem so sicer jedini, da se vojska v Abesiniji nadaljuje, toda kreniti nameravajo srednjo pot, in Rudini se je celo izrazil, da ne mara prodreti dalje nego do Mareba. Tega mnenja je tudi več drugih odličnih državnikov. Jako zanimivo je razmerje mej vlado in generalom Baratierijem. Prva bi ga rada izročila vojnemu sodišču, toda ker pripada general poslanski zbornici, mora poprej ta dovoliti, da se sme proti njemu postopati sodnijskim putem. Ker se pa vlada ne more zanašati na svojo večino, jo bo stalo mnogo truda, predno izvede svoj načrt.

Rusija in Crispi. Nekaka posebna zadovoljnost se opaža v raznih ruskih listih povodom ministerske krize v Italiji. Vsi dnevniki brez izjeme zatrjujejo, da je sedanja italijanska politika zelo neugodna za obstoj trodržavne zveze. „Brezdvomno je,“ pišejo „Novosti“, „da stoji Evropa na pragu popolno novih porazdelitev velevlastij. Italiji, ki je izgubila pri Adui zadnji ugled, ne preostaja drugega, nego da se sporazume s Francijo, ki je jedina zmožna, pomoči ji v boju z Menelikom. Ako bi se morda Italija zanašala na svoje sozaveznice, bi s tem škodovala le trozvezi, sama bi pa ne imela nikakih koristij. Na pomoč Francije pa poražena Italija še vedno lahko računa, toda le tedaj, ako se odpove sedanji zvezi z Avstrijo in Nemčijo.“ „Novoje Vremja“ je mnenja, da bi Italijani ne bili doživeli tako sramotnega dne, ko bi bili zavezani s Francijo. Temu je pa kriva jedino le Crispijeva sovražna politika nasproti Francozom. Petrograjska „Vjednost“ pravi naravnost, da se ima Italija zahvaliti jedino le porazu pri Adui, da se je oprostila največjega sovražnika Crispija. Zadovoljnost nad zadnjimi dogodki v Eritreji se pa kaže posebno v tem, da nameravajo odposlati ruski domoljubi oddelek rubežnega križa h kralju Meneliku, da pomaga abesinskim ranjencem.

Socijalne stvari.

Katoliška delavska organizacija in nasprotniki.

Iz Idrije.

Dne 8. t. m. je priredilo ljubljansko slovensko katoliško delavsko društvo javen shod v Idriji. V veliki dvorani pri črnem orlu se je zbralo vse natlačeno ljudstva. Shodu je predsedoval Gostinčar, namestnik mu je bil Jakopič, zapisnikar pa Kregar.

Gostinčar je govoril o posamnih točkah krščansko-socijalnega delavskega načrta in jih brez vsake žaljive besede pojasnjeval. Vender je pri njegovem govoru navstal tak šum in vrišč, da mu ni bilo možno dalje govoriti. Pozival se je za možatost in razsodnost navzočih poslušalcev, dokazoval je, kako nespametno ravna, če niti odkrite besede, bodi si tudi od nasprotnika ne marajo poslušati. Vsak njegov opomin se je izgubil v precej neoglajenih krikih: „Zivio socijalna demokracija“, „Doli z njim“ in drugih tem podobnih.

Vzlasti, kedar je pozvonil k redu, se je ozvalo iz znatno mokrih grl — grozovito vpitje. Zato je zaključil shod, predno so mogli za njim določeni govorniki nastopiti.

Shodov se je na tak način zaključilo že neštevilno in se jih bo še; s tega stališča torej to ni nič izvenrednega, tem manj v Idriji, kjer so se o priliki pripravljalnega shoda za katoliški shod izkazala krepka in močna grla v takem postopanju.

Stvari sami se torej ni čuditi in ni ji pripisovati nobenega posebnega pomena, pač pa so pomenljive okoliščine, za katerih se je vršil nedeljski idrijski napad na shod slovenskega katol. delavskega društva.

Poročali smo že, da se v Idriji pridno širi socijalna demokracija. Ljubljanski socijalisti hodijo redno vsak mesec v nedeljo po plačilnem dnevu nabirat ude za svoje društvo, pobirat njihove groše in prodajat svoje sanjarije.

Slov. kat. delavsko društvo je zato smatralo za svojo nalogo, da tudi javno nastopi v Idriji in pojasni prava načela, po katerih se imajo boriti delavci za svoje pravice. Socijalni demokratje so nastopali slobodno, brez vsake ovire. Liberalni Narodovci so jih pustili lepo pri miru in jedini katehet in beneficijar idrijski g. Osvald je šel mej nje branit resnico. Socijalna demokracija se sme tudi še sedaj slobodno razvijati mej idrijskimi delavci; liberalci se ne brigajo zato.

Ker torej v Idriji ni nobenih organiziranih borilcev proti socijalni demokraciji, zato je prišlo ljubljansko slov. kat. delavsko društvo s shodom, da tako jedenkrat javno pojasni krščanska in socijalistična načela.

Temu so se uprli idrijski „Narodovci“. Duho viti dr. Horský je svoje dni dejal, da je socijalna demokracija spaček, ki ga je skotil liberalizem z ložo. Na Dunaju se je pri zadnjih volitvah jasno

pokazalo, da socijalna demokracija sama priznava to trditev, ker je z vsemi silami pomagala liberalcem, da bi vrgli krščansko-socijalno stranko. Liberalstvu in socijalnim demokratom smrdi ime „krščansko“ in „katoliško“ in v uporabi proti temu sta si obe stranki vedno jedini. To se je pokazalo tudi pri idrijskem shodu. Združeni liberalci in socijalni demokratje so spravili skupaj kakih 30 krepkogrlih oseb, ki so se s krikom in rjojenjem upirali dokazom krščansko-socijalnega mišljenja.

Vrlo zanimiv je bil začetek njihovega vpitja. Sprva je šlo še nekam gladko. Gostinčar je dokazoval, da je delo splošna last vseh ljudij in da mora toraj tudi dejanski to ostati s tem, da se oslobodi kapitalističnemu izsesavanju in oderuštvi. Utemeljeval je dalje, da se mora vrniti delu njegova čast. Samo socijalni demokrat Brozovič, ki je prihitel iz Ljubljane na shod, Dragotin Lapajne in pravnik Kogej so delali svoje bolj ali manj neslane opazke mej govorom. Ko je pa Gostinčar omenjal, da samo tisti morejo prav spoštovati delo in se boriti za njegovo čast, ki so prepričani o neumljivi vrednosti človeške duše, ne pa tisti, ki sodijo, da je človek samo bolj razvita žival, se je oglasilo prvič grozovito kričanje. Sam Büchner in Huxley bi bila vesela tega dokaza materijalističnega mišljenja. Nam se je pa vender le zdelo, da ta krik tembolj potrjuje resničnost Gostinčarjevega stavka.

Šum in hrum se je še bolj okreplil, ko je jel govoriti govornik o veri in narodnosti; ko je zatrjeval, da je jedino le katoliška vera pravi temelj delavskega programa, se je čul tak vrišč, da ni bilo več mogoče daljno zborovanje. S studom in solzami v očeh je obsojala večina navzočih ta žalostni pojav svojih sorojakov, toda vse je bilo zastoj, ker je strast pri nasprotnikih, dasi so bili v zelo znatni manjšini, prekipevala in bruhala brez mej na dan.

Pri zatrjevanju slovenske narodnosti, se je hrum ponovil in je trajal v kljub vsem blagohotnim opominom g. župana, dokler ni predsednik sklenil shoda z zagotovilo, da slov. kat. delavsko društvo priredi v kratkem zopet shod in da se pri svojem delovanju v prid krščanskih delavcev ne bo dalo vstrašiti od nikogar.

Društveniki katoliške delavske družbe so se po shodu zbrali v obilnem številu v društvenih prostorih in so se tam prijateljski pomenkovali o minolih dogodkih in o bodočnosti.

Strogo objektivno smo opisali nedeljski idrijski shod, ki je sam sicer res le lokalnega pomena, toda nauki, ki nam jih daje, so splošne veljave. Priča nam, kako se širi materijalistično mišljenje mej ljudstvo in sicer po liberalizmu in po socijalni demokraciji. Boji nas čakajo in sicer vedno hujši boji. Samo zavest, da je z nami resnica in z resnico Bog, nas tolaži in nam daje poguma za bodočnost. Vsak zaveden kristjan mora v ta boj! Vsak naj v svojem krogu pridno zbira raztresene ude in naj jim v organizaciji daje potrebne moči. Hudo je, če se zmota in strast širita mej ljudstvom, a hujše je, če bi se to godilo po naši krivdi vsled zanemarjanja važnih dolžnostij. Kedor ljubi dobro stvar, ljubi tudi boj zanjo in posamni pojavi v tem boju ga sicer poučujejo, toda nikakor ne ostrašijo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. marca.

(Koncert „Glasbene Matice“.) Sinočni koncert je bil izredno sijajen. Vršil se je v Sokolski telovadnici, ki je jako prostorna; ima galerije na dveh straneh in leseni strop ji da jako prijetno, gorško domače lice. V tem prostoru tedaj je nastopil mešani zbor „Glasbene Matice“, da poskusi moč in vztrajnost svojih peruti in se prepriča, je-li so krepke dovolj za visoki vzlet v cesarsko mesto Dunaj. Smelo se sme reči, da se je peskus obnesel izborno. Imeli smo čestokrat priliko, občudovati milobo in čilost Matičnega zbora, a tako dovršeno, ko sinoči, še ni pel dosedaj. Stavil si je nalogo jako mnogolično. V Gallus-ovem madrigalu je pokazal zaumen za stare, klasične forme; v narodnih pesmih pa je razvil tako nežnost in milobo, a ob jednom toliko šegavost in najvnost, da je zdajci vnel vsa sreča. Ako človek pogleda partituro le-teh narodnih pesmi, a jih potem čuje v dovršenosti, kakor večeraj, mora

vzklikniti: Res, črka je mrtva; duh je, ki oživlja. Iz najpriprostejše pesmi se da osnovati koncertna točka, samo moža treba za to. — Šest narodnih zapored je malo obilo; pri šesti smo si že želeli drugega značaja in ga prejeli v Fibichovi „Pomladni romanci“, v kateri je zbor stopil v zvezo z orkestrom. Kakor se škranec pomladi oglasi v višini, tako se je ljubko glasil spev gospodične Mire Dev iz zbora, naravno, neprisiljeno, srčno. G. Vašiček se je odlikoval s svojim kremenitim glasom. Gospod Razinger z univerzalnostjo, vsled katere pogodi vsako vlogo in jo izvaja z globokim razumom. Solisti so imeli bolj sekundarno vlogo, glavno zadačo ima zbor. — Najlepši mešan zbor je bila Foersterjeva „Ljubica“. Čim večkrat jo čujemo, bolj nam dopada. Snov je vzeta iz naroda, a izpeljana tako umetno in značilno, da naredi na človeka globok vtis. Ne vem, kdo je bolj pogodil, pesnik ali skladatelj. Ne morem se spuščati v podrobnosti, a rečem, da je skladba jako instruktivna za mlade skladatelje, ki želé narodu podati kaj lepega, umetnega, a vendar izpeljivega. — Nedvedov zbor je znan, umeven; pel se je precizno. — K sklepu Brucknerjev „Te Deum“. Spev ta je namenjen za koncertno dvorano, to se mu vidi na prvi pogled. Kljub temu je vzvišen, kaže razne kanonične forme ter velikansko strukturo; tirja od pevcev silno vztrajnost in čilost. Vsemu temu je bil Matičen zbor popolnoma kos. — Pri vseh točkah se je zbor odlikoval s točnostjo v pričetku, diskretnostjo v porabi glasu, finim nijansiranjem, ter zlasti s krasnimi sklepnimi akordi, ki so se skozi enakomirno zgubljali v najnežniši piano. Gosp. koncertni vodja M. Hubad je privedel Matičen zbor do višine, na katero sme ponosen biti sam in z njim celi slovenski narod. Brez skrbi bo peljal pevske armade na Dunaj; tako izvežbana mora prodreti vsepovsodi. In če se to zgodi, kaj ne, potem je pozabljen ves trud, pozabljene so vse neprijetnosti pevskih vaj. — Misel, ki me je navdajala prišedšega domú, je ta: Velik je Bog, ki je dal človeku take dari. Blagor njemu, ki božje darove zvesto porabi v najidealniše namene. Živel ni zastoj. Ako povem, da je dvorana akustična, da so bili vsi sedeži razprodani in zastopani vsi sloji ljubljanskega prebivalstva, da je bil pri koncertu navzoč gosp. dež. predsednik baron Hein z gospo soprogo in mnogo duhovnikov — prijatelj glasbe ter prav obilo druge odlične gospode z dežele, spolnil sem v kratkih potezah svojo poročevalčevu dolžnost. — Drugi koncert je prihodnje nedeljo 15. marcija. Na vrsti je Dvčakov: „Mrtvaški ženin“. P. H.

(Slovensko gledališče.) Danes se poje zelo priljubljeni Weberjev „Carostrelc“. Poleg današnjega večera so slovenske predstave v tekočem tednu še v četrtek in soboto.

(Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.) Ker je dež. odbor kranjski sklenil prevzeti za 20.000 gl. glavinskih delnic, interesentje pa za 15.100 gl., in ker bode ravnateljstvo kranjske hranilnice občnemu zboru dne 9. aprila t. l. predlagalo, naj prevzame za 14.900 gl. delnic, bode s tem pokrit na glavinske delnice pripadajoči znesek 50.000 gl.

(Z Gorenjskega) 8. marca. Nedavno ste poročali v svojem listu, da je na prošnjo prevz. škofov dovolil trgovinski minister gg. katehetom nekaj vgodnosti pri vožnji na državnih železnicah. Pisec teh vrstic, učitelj ver. nauka na javni jednorazrednici, je na to vložil od dekanijskega urada potrjeno prošnjo na obratno vodstvo železnic v Beljaku, naj se mu dotična polajšava privoli. Evo Vam odgovora od tam: „Zur gefälligen Kenntnis, dass instehend angesuchte Fahrbegünstigung nur fallweise über jeweiliges Ansuchen und nur für einzelne Fahrten gegen Erlag bezw. Einsendung der Ausfertigungsgebühr pr. 50 kr. erfolgt“. Čudna zagonetka! Dotična izjava ministrova se glasi: „Geistliche, welche den Religionsunterricht an einer öffentlichen . . . Schule (in to je menda tudi jednorazrednica na deželi) besorgen, genießen dieselben Fahrbegünstigungen, welche den . . . Professoren . . . gewährt wird“. Škoda, da ni več onega slavnega grofa Oerindura, da bi mi to stvar pojasnil. Ali jo razumete Vi, g. urednik, in če jo, pojasnite zadevo, da še drugi po enak poper ne bodo hodili v oddaljeni Beljak, kakor jaz. To so „imenitne“ polajšave gg. katehetom iz Beljaka! Taka polajšava je toliko b r e m e, da se lahko brez nje v drugem raz-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
za znanovanjih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

redu vozim in imam poleg tega še skromno kosilo zastoj! Ta odlok ministrov naj se nam pojasni do cela oziroma tudi preskrbi omenjena olajšava, ker so železnice itak povsod, kar cerkev in njeno osobje zadeva, „eksemp“, dasi imamo več dela ž njimi, kar se tiče pisarij, kot z drugimi župljani. —č.

Opomba uredništva: Pritožiti se treba na glavno vodstvo državnih železnic na Dunaju in če bi ne pomagalo, na železniško ministerstvo.

(Na večerajšnji mesečni semenj) so prignali 1603 konje in vole, 342 krav in 61 telet, skupaj 2006 komadov. — Kupčija je bila srednja, boljša z volmi.

(Najdeni grobovi iz rimske dobe.) Kakih 300 korakov od mitnice pri tržaški cesti so delavci pri kopanju za temelj Šelkove hiše našli grobe iz rimske dobe, bili so v njih piskri z žganimi kostmi, z ogljem in glino napolnjeni. Izkopali so tudi tri svetilnice.

(Navidezno mrtev.) Iz Carigrada poročajo naslednje: Grško razkolniški nadškof na otoku Lesbos, 80 letni starček Nicefor Glikas, je že dalje časa ležal bolan. Zadnje dni postajalo mu je čedalje huše in pričakovali so njegovi domači smrtne ure. Nekoga dne zvečer izreče zdravnik, da je metropolit mrtev. Po ukazih grško-razkolniške cerkve so mrtveca oblekli v škofovsko opravo in ga v stolnici posadili na tron. Dva dni in dve noči so duhovniki čuli pri rajnem nadškofu v cerkvi in molili. Tudi ljudstva se je vse trlo, da bi še jedenkrat videli svojega višjega pastirja. V teku drugega dne pa se gibati začne mrlič, vstane in začudeno gleda okolu sebe. Groza prešine vse navzoče. Metropolit se je bil vzbudil iz svoje smrti podobne omedlevice. Odvedli so ga na dom in pravijo, da je danes že skoraj popolnoma zdrav. Tako poroča „Polit. Corresp.“ dne 3. t. m.

Telegrami.

Dunaj, 9. marca. Včeraj popoldne je obiskal minister za železnice vitez Guttenberg tovarno v Florisdorfu, ki je slovesno obhajala izvršitev tisočere lokomotive. V svojem govoru se je minister pohvalno izrazil o delu in delavcih, kar so poslednji z velikim odobravanjem vsprejeli.

Dunaj, 10. marca. Vsled velikih snežnih zametov je pretrgana vsa telefonska in telegrafna zveza.

Budimpešta, 10. marca. Ministerski predsednik baron Banffy se poda prihodnji petek na Dunaj, koder se nadaljuje pogajanje glede obnovitve pogodbe.

Rim, 10. marca. Kralj je odredil, da se povodom njegovega rojstnega dne, 14. t. m. radi zadnjih dogodkov v Afriki ne smejo vršiti nikake slavnosti.

Rim, 10. marca. Novo ministerstvo je osnovano. Rudini je prevzel predsedstvo in notranje zadeve, Gaetani Sermoneta zunanje, Ricotti vojno, Brin pomorsko ministerstvo, Colombo držav. zaklad, Branca finance, Costa pravosodje, Gianturco naučno ministerstvo, Perazzi javna dela, Quicciardini poljedelstvo in Carmine poštne in brzozjavne zadeve.

Rim, 10. marca. V Asmaro prihajajo še vedno razkropljeni in ranjeni vojaki. General Arimondi je še mej živimi in se nahaja težko ranjen v Adui.

Bern, 10. marca. Vsled dolgotrajnega deževja so vse vode znatno narastle. Rena je pri Bazelu narasla za 3 metre.

Karlsruhe, 10. marca. Iz tukajšnje bolnišnice je ušel Italijan Farlarina ter umoril svojo postržnico, sestro Retzbach in potem še sam sebe.

Berolin, 10. marca. Grof Goluhovski je dospel včeraj zvečer z Dunaja. Na kolidvoru ga je pozdravil poslanik Szögyenyi, ki je odvedel ministra v svojo palačo.

Bilbao, 10. marca. Včeraj je vprizorila blizu 12.000 oseb broječa množica veliko demonstracijo proti zveznim državam. 200 demonstrantov je drlo pred konzularno poslopje ter razbilo okna in vrata. Policija je razpršila demonstrante.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenici 25 kr. 125 (50—4) 5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
9	9. zvečer	729.2	6.2	pr. m. jzah.	skoro jasno	
10	7. zjutraj	730.7	3.0	sl. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	733.1	1.6	"	sneg	

Srednja večerajšna temperatura 9.4° in za 6.9° nad normalom.

Službe si išče organist in cerkvenik

iz cecilijanskega zavoda.

Več pové upravništvo tega lista. 193 3—1

Šivalni stroj

(Wheeler-Wilson)

v dobrem stanju, je za 12 glđ. na prodaj.
Poljanska cesta št. 21. 194 3—1

Na prodaj ima

pravi ribniški fižol za seme

Jakob Lavrenčič

195 10—1

v Sodražici.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja zeliščni sirop

imenovan tudi
sok za prsi, pluća in zoper kašelj

prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 stekl. 5 gl.

Dobiva se v 734 9²

lekarni Trnkóczy-jevi
poleg mestne hiše v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Prijatelj slovenske akad. mladine, naročite se na

"NORO"

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.
Cena: Za nedeljske 80 kr., za dijake 50 kr.
Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. inr., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča

Katol. tiskarna v Ljubljani.

VABILO

na

IV. OBČNI ZBOR

„Vzajemno-podpornega društva v Ljubljani, reg. zadruga z omejenim jamstvom“

ki bode

dné 26. marca 1896 ob 5. uri popoldne

v društveni pisarni, Kongresni trg 17.

Dnevni red: 199 1—1

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika III. občnega zbora dné 21. marca 1895.
3. Volitev dveh overovateljev za IV. občni zbor.
4. Poročilo uradnega vodje o računskem zaključku za leto 1895.
5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva.**
6. Volitev 5 članov in 2 namestnikov v nadzorovalni svet.
7. Slučajnosti (§ 22).

V Ljubljani, dné 10. marca 1896.

Ravnateljstvo.

* Ker zaradi prepisane udeležbe občni zbor dné 9. marca 1896 ni bil sklepčen, skliče se novi občni zbor na dan 26. marca, kateri pa bode sklepčen brez ozira na število zastopanih deležev (§ 21 društ. pravil).

** Voliti bode skupaj 9 članov ravnateljstva in sicer: 7 jih odstopi po določilu § 7 društvenih pravil, 2 sta se odpovedala. Po § 26 izstopijo sledeči gg. člani: Pogačar Simon, Fabian Ivan, Klun Karol, Mathian Ivan ml., Peterca Ivan, Stegnar Feliks, Šiška Josip. (Izstopniki smejo zopet voljeni biti.)

Dunajska borza.

Dné 10. marca.		Dné 9. marca.		Kreditne srečke, 100 glđ. . . . . 200 glđ. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 glđ. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	151 glđ. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	136 " "
Skupni državni dolg v srebru	101 " 20 "	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	158 " "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	18 " 60 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 45 "	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	184 " 25 "	Rudolfove srečke, 10 glđ.	24 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 10 "	Salmove srečke, 40 glđ.	68 " "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 40 "	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	144 " "	St. Genóis srečke, 40 glđ.	72 " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 25 "	Dunavske vrvavnave srečke 5%	128 " "	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	57 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	994 " "	Dunavsko vrvavnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "	Ljubljanske srečke	22 " "
Kreditne delnice, 160 glđ.	381 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	112 " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	174 " 75 "
London vista	120 " 75 "	4% kranjsko deželno posojilo	98 " 35 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3485 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 80 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 25 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	458 " "
20 mark	11 " 80 "	Priporitetne obveznice državne železnice	221 " "	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	98 " 25 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 57 "	južne železnice 3%	166 " 70 "	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	63 " "
Italijanski bankovci	43 " 15 "	južne železnice 5%	130 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	84 " 75 "
C. kr. cekini	5 " 65 "	dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	165 " "
				Papirnih rubljev 100	128 " "

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.